

Тема:
Організація виробничого процесу та його обслуговування у часі і просторі

Організація виробництва на підприємстві – форма одиничного розподілу праці. Розрізняють такі рівні організації виробництва на підприємстві:

- *організація виробництва на робочому місці* – оптимальне поєднання засобів праці, предметів праці, робочої сили;
- *внутрішньоцехова організація праці* – пов'язана з організацією праці на дільницях та організацією праці між дільницями;
- *міжцехова організація виробництва* – організація виробничих процесів, які виконують у цехах, спрямована на функціонування їх як єдиного цілого.

Виокремлюють три види організації виробництва:

- *поелементний* – усі елементи виробничого процесу мають відповідати один одному, що є вихідним моментом його організації;
- *просторовий* – пов'язаний з певним рівнем організації цехів і ділянок та відповідним рівнем виробничої структури підприємства;
- *часовий* розріз організації виробництва – оптимальне поєднання в часі початку і закінчення окремих виробничих процесів, пов'язаних один з одним.

Організація будь-якого процесу здійснюється відповідно до:

- форми, найбільш характерної тому чи іншому виробництву;
- типу виробництва, що відображає специфічні його особливості;
- методу організації виробництва, визначаючи «масовість» або масштабність випуску виробів в одиницю часу.

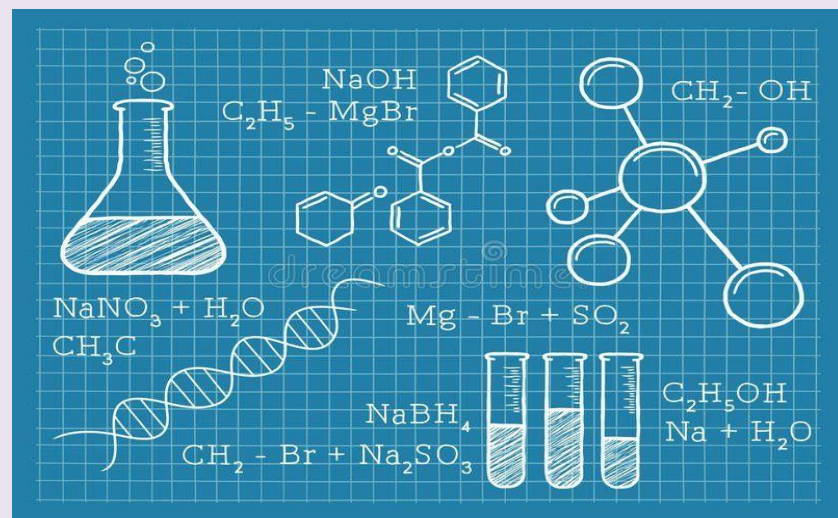
За способом впливу на предмет праці та видом устаткування, що застосовується, розрізняють механічні та апаратурні технологічні процеси.

Механічні процеси здійснюються вручну або за допомогою, коли предмет праці зазнає механічних впливів, тобто змінюються його форма, розміри, положення.

Під час *апаратурних* процесів змінюються фізико-хімічні властивості предметів праці під впливом хімічних реакцій, теплової енергії, різноманітних випромінювань, біологічних об'єктів.

Визначення розмірів кожного виду
трудового колективу – це пошук
оптимального співвідношення
земельної площі, техніки та
кількості працівників,
збалансованості всіх чинників
з обсягами виробництва.

Головна вимога до будь-якого складу і розміру трудового колективу: власними силами забезпечити високоякісне виконання всіх сільськогосподарських робіт за найбільш оптимальні строки на основі вимог відомих принципів організації праці: пропорційності, узгодженості, потоковості, ритмічності, оптимальної інтенсивності праці, що є необхідною передумовою досягнення високих кінцевих наслідків виробничої діяльності.

Традиційна методика планування галузевої структури господарства складається з таких етапів:

- 1) визначають головні та додаткові товарні галузі, які могли б успішно поєднуватися в одному господарстві. Наприклад, у лісостепових свиновідгодівельних господарствах з головною галуззю добре поєднуються молочне скотарство і виробництво цукрових буряків;
- 2) вивчають усі фактори спеціалізації та інтеграції, встановлюють межі для розвитку окремих галузей, визначають попередню структуру посівних площ, яка має відповідати як агротехнічним і економічним умовам, так і вимогам головної галузі;
- 3) виконують розрахунки на максимальний розвиток головної галузі;
- 4) установлюють раціональні розміри додаткових і допоміжних галузей;
- 5) остаточно уточнюють розмір основної галузі. У результаті такого зворотного перерахунку розмір головної галузі може дещо скоротитись порівняно з початковими розрахунками;
- 6) економічно оцінюють можливі варіанти поєднання галузей і вибирають найефективніший.